

TØNSBERG
KOMMUNE

F O R S L A G

Kommunal planstrategi 2024–2027

Tønsberg kommune

Innholdsfortegnelse

Planstrategien kort fortalt	3
Helhetlig og langsiktig styringssystem	5
Befolkning og befolkningsutvikling.....	11
Klima og miljømessig bærekraft.....	15
Natur- og økosystemer.....	16
Matjord.....	17
Oslofjorden.....	17
Energieffektivisering og klimagasskutt.....	18
Klimatilpasning.....	19
Sirkulær økonomi.....	20
Sosial bærekraft.....	22
Oppvekst og opplæring	23
Levekår og utenforskap.....	23
Helsetilstand og helsetjenester	24
Bolig.....	25
Bærekraftig by- og stedsutvikling.....	26
Økonomisk bærekraft.....	29
Verdiskaping og næringsutvikling	30
Omstille kommuneorganisasjonen - mer ansvarlig forbruk og effektiv tjenesteleveranse	31
Grønnere kommunal infrastruktur	31
Samarbeid og samhandling.....	34
Samarbeide om nye løsninger.....	35
Planoversikt og planoppgaver 2024-27	38

INNLEDNING

Planstrategien er et verktøy for å vurdere om vi som kommune har riktige styringsdokumenter for å få til ønsket samfunnsutvikling, og hva vi eventuelt mangler av styringsdokumenter. Alle kommuner skal utarbeide og vedta en planstrategi i løpet av det første året til det nye kommunestyret (Plan- og bygningsloven §10).

Bærekraftig samfunnsutvikling

Høsten 2015 vedtok FNs medlemsland 17 mål for bærekraftig utvikling frem mot 2030. De siste årene er det jobbet både lokalt, regionalt, nasjonalt og globalt med strategier og tiltak for å nå målene, men nødvendige endringer går for sakte.

2030 nærmer seg med stormskritt!

Endring og omstilling av Tønsberg-samfunnet og kommuneorganisasjonen i en mer bærekraftig retning, er viktigere enn noen gang. Denne planstrategiens belyser hvilke styringssystem og styringsdokumenter det er viktig å prioritere, for at Tønsberg skal lykkes med nødvendig omstillinger innen 2030.

Føringer

Regjeringen har gitt viktige føringer for arbeidet med planstrategi gjennom *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027*. Fylkeskommunen utarbeider regional planstrategi parallelt med kommunen. Deres kunnskapsgrunnlag har vært nyttig for dette planarbeidet.

Planstrategiens innhold

Denne planstrategien er firedelt:

- Del 1 vurderer hvordan kommunens plan- og styringssystem fungerer og hvilke endringer som bør gjøres for at kommunen skal bli mer bærekraftig.
- Del 2 er om Tønsbergs befolkning
- Del 3 beskriver større utfordringer og muligheter som finnes i Tønsberg-samfunnet og kommuneorganisasjonen for å nå FNs bærekraftsmål innen 2030, og hvilke nye utrednings- og planoppgaver som bør igangsettes.
- Del 4 er en oversikt over planer og planoppgaver i kommunestyreperioden.

Planprosess

Planstrategien er utarbeidet av virksomheten By- og stedsutvikling, i tett dialog med kommunedirektørens ledergruppe. Følgende grupper har bidratt med innspill til arbeidet:

- ledergruppene i alle kommunalområdene (januar og februar)
- kommuneplanutvalget (mars og april)
- regionale myndigheter (april)

Forslag til Kommunal planstrategi for Tønsberg kommune 2024-27 blir publisert 12. mai 2024, 30 dager før behandling i kommunestyret 12. juni 2024, i henhold til prosesskrav i loven.

PLANSTRATEGIEN KORT FORTALT

Kommunal planstrategi tar stilling til strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling og viktige planoppgaver for inneværende valgperiode. Planstrategi 2024-27 har særlig søkelys på hvordan Tønsberg kommune skal bidra til å nå FN's bærekraftsmål innen 2030.

Et viktig strategisk grep i valgperioden blir å effektivisere hvordan kommunen løser større planoppgaver. Modellen **omvendt planpyramide** skal brukes når nye planoppgaver skal løses. Modellen skal hjelpe administrasjonen og politikere til å velge mer ressurseffektive prosess, når planoppgaver skal løses, slik at tid og ressurser i større grad dreies mot gjennomføring av tiltak.

Tønsberg kommune har vedtatt samfunnsdel i 2021 og arealdel i 2024. Samfunnsdelen peker ut fem innsatsområder med mål og strategier. Innsatsområdene er tversektorielle og gir rammer for å ta kommunen i en mer bærekraftig retning. Kommunedirektøren anbefaler at det i valgperioden gjennomføres en mindre revisjon av samfunnsdelen, med særlig søkelys på mål og strategier for løpende tjenesteproduksjon, samt at arealstrategien aktualiseres med strategier for fornybar energi og videre retning for byutvikling.

Arealdelen er nylig vedtatt. Kommunedirektøren anbefaler at det gjennomføres en evaluering av arealdelen innen sommeren 2025, og at det på bakgrunn av denne vurderes om det er behov for revisjon.

Planstrategien inneholder et oppdatert kunnskapsgrunnlag, som beskriver utfordringer og muligheter for bærekraftig utvikling i kommunesamfunnet- og organisasjonen. Kommunedirektøren anbefaler flere nye plan- og utredningsoppgaver i valgperioden for å innrette og prioriteres tiltak for å nå FN's bærekraftsmål. Miljø- og klima, tidlig innsats, utenforskap og sunn kommuneøkonomi blir særlig viktig oppgaver å prioritere i valgperioden.

1

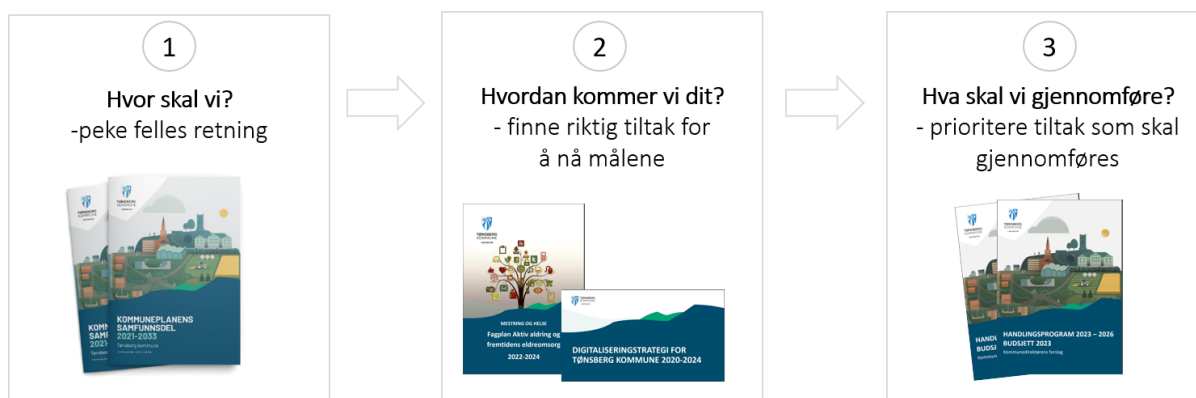
TØNSBERGS PLAN- OG STYRINGSSYSTEM

HELHETLIG OG LANGSIKTIG STYRINGSSYSTEM

1.januar 2020 slo Re kommune og Tønsberg kommune seg sammen. Planstrategien for den nye kommunen ble vedtatt høsten 2020, og gjennom denne ble det vedtatt hvilke planoppgaver som skulle løses for den nye kommunen. De neste delkapitlene drøfter hvordan planoppgavene ble løst i forrige valgperiode og hvordan vedtatte planer har fungert som styringsverktøy for å ta Tønsberg kommune i bærekraftig retning.

Plansystemet

Alle kommuner skal ha en kommuneplan bestående av samfunnsdel, arealdel og handlingsdel. Samfunnsdelen og arealdelen gir retning og rammer for den langsiktige utviklingen av kommunen, mens handlingsdelen gir grunnlag for å prioritere ressurser og konkretiserer tiltakene innenfor kommunens økonomiske rammer. For å finne de riktige tiltakene som bør prioriteres i handlingsdelen, kan kommunen bruke ulike planverktøy: mulighetsstudier, temaplaner, reguleringsplaner, strategier og prinsipplaner.

Boks 1 viser kommuneplanens samfunnsdel (hvor skal vi), boks 2 viser planverktøykasse (hvordan kommer vi dit samfunnsdelen peker) og boks 3 viser kommuneplanens handlingsdel (hva prioriterer vi å gjennomføre)

Kommuneplanen – hvor skal vi?

Kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi

Kommuneplanens samfunnsdel 2021-33 ble vedtatt høsten 2021. Den peker ut fem satsningsområder; hvert satsningsområde har mål og delmål som gir retning og rammer for den langsiktige utviklingen av kommunen, samt strategier som angir hvordan kommunen skal jobbe for å nå målene de neste 12 årene. Et viktig strategisk grep i arbeidet med samfunnsdelen var å lage satsningsområder på tvers av sektorene i kommunen.

Samfunnsdelen inneholder også en arealstrategi, som gir langsiktige og overordnede prinsipper for arealbruken i kommunen. Arealstrategien skal sikre sammenheng mellom samfunnsdelens mål og strategier, og kommunens langsiktige arealforvaltning gjennom arealdelen. Den vedtatte arealstrategien peker blant annet ut:

- Ny senterstruktur bestående av: bysentrum, tre områdesenter, syv lokalsenter og fem nærsenter
- Ny struktur for næringsarealer bestående av: fire regionalt viktige næringsområder, og seks lokalt viktige næringsområder

Kommuneplanens arealdel

Arealdelen er et av kommunens viktigste verktøy for å legge til rette for en mer helsefremmende og klimavennlig utvikling. Kommuneplanens arealdel 2023-35 ble vedtatt våren 2024, og sikret at den nye kommunen fikk nytt felles plankart og arealbestemmelser.

En viktig del av arbeidet med ny arealdel har vært å vurdere kommunens arealbehov, og det ble åpnet for å komme med arealinnspill som kunne bidra til at kommunen utvikler seg bærekraftig. Det ble satt tydelige kriterier for hvilke arealinnspill som ville bli vurdert, og på bakgrunn av disse ble det gjennomført en grovsiling. Parallelt ble områder avsatt til byggeformål, men som ikke var utviklet i tidligere Tønsberg kommune og Re kommune, vurdert tilbakeført til LNF eller grønnstruktur.

Kommunedelplaner

Det ble i forrige planstrategi vedtatt å utarbeide tre tverrsektorielle kommunedelplaner; for folkehelse, klima og oppvekst. Etter at ny samfunnsdel med tverrsektorielle satsningsområder ble vedtatt, var behovet for disse kommunedelplanene betydelig redusert. I valgperioden anbefales det å bruke handlingsdelen for å prioritere tiltak og ressurser innenfor de tre innsatsområdene.

EVALUERING AV KOMMUNEPLANEN SOM STYRINGSVERKTØY – HJELPER DEN OSS Å STYRE I FELLES RETNING?

- Kommuneplanens samfunnsdel har vært brukt aktivt som styringsdokument innenfor alle kommunalområder, men enkelte tjenester opplever at det er vanskelig å fine mål og strategier for løpende tjenesteproduksjon. Dette gjelder særlig innenfor oppvekst- og helsesektorene.
- Samfunnsdelen har tverrsektorielle satsningsområde, med særlig søkelys på langsiktig samfunnsutvikling som gir gode oppvekstmiljø og folkehelse. Planen anses å være et godt rammeverk for å jobbe med helhetlig innsatstrapp og tidlig innsats.
- Samfunnsdelens tverrsektorielle satsningsområde har bidratt til å redusere silo-tenking, og lagt til rette for mer tverrsektorielt samarbeid. Behovet for tverrsektorielle kommunedelplaner falt også bort med de valgte satsningsområdene.
- Arealstrategien oppleves å være et nyttig verktøy for å tydeliggjøre kommunens strategiske arealpolitikk, og et godt bindeledd mellom samfunnsdel og arealdel.
- Kommuneplanens arealdel er nylig vedtatt, og derfor vanskelig evaluere hvor godt den fungerer som styringsverktøy.

ANBEFALT PLANOPPGAVE I KOMMUNESTYREPERIODEN:

- Begrenset revisjon av kommuneplanens samfunnsdel med søkelys på følgende:
 - Egne mål og strategier for løpende tjenesteproduksjon
 - Arealstrategien videreføres. Det innarbeides strategier for fornybar energi og transformasjonsområder i randsonen av bysentrum.

- Evaluere arealdelen innen sommeren 2025 i dialog med brukere av planen for å avdekke om det er temaer, bestemmelser eller arealformål som ikke har fungert etter hensikt. På bakgrunn av evalueringen vurderes behov for revisjon.

Kommunal planverktøykasse – hvordan kommer vi ditt?

Fagplaner

I henhold til vedtatt planstrategi for 2020-23 er det blitt utarbeide mange kommunale temaplaner den siste valgperioden, for å håndtere spesifikke utfordringer, fremme bestemte mål, eller styrke innsatsen innenfor spesifikke områder i kommunen.

I tillegg til de planer som ble vedtatt utarbeidet gjennom planstrategien, har det både politisk og administrativt blitt bestilt mange planer gjennom fireårsperioden. Flere er utarbeidet, mens andre har av ressurs hensyn ikke blitt utarbeidet.

Strategier

I forrige planstrategiperiode ønsket kommunen å gå bort fra bruk av strategier som styringsdokument, for å redusere omfang av plantyper og -dokumenter. To strategier ble like vel tatt inn i planstrategien; kommunikasjonsstrategi og digitaliseringsstrategi.

Reguleringsplaner

Reguleringsplaner er arealplaner for et mindre område, og består av kart med tilhørende bestemmelser som angir bruk, vern og utformingskrav. Reguleringsplaner har ingen utløpsdato. Reguleringsplaner kan ha to detaljeringsnivå; områderegulering og detaljregulering.

De siste årene er det kommet flere og strengere utredningskrav til utbyggere, for å redusere omfang av uønskede hendelser. Flere forhold skal nå utredes gjennom reguleringsplaner, noe som gjør prosessene mer ressurskrevende og de tar lengre tid.

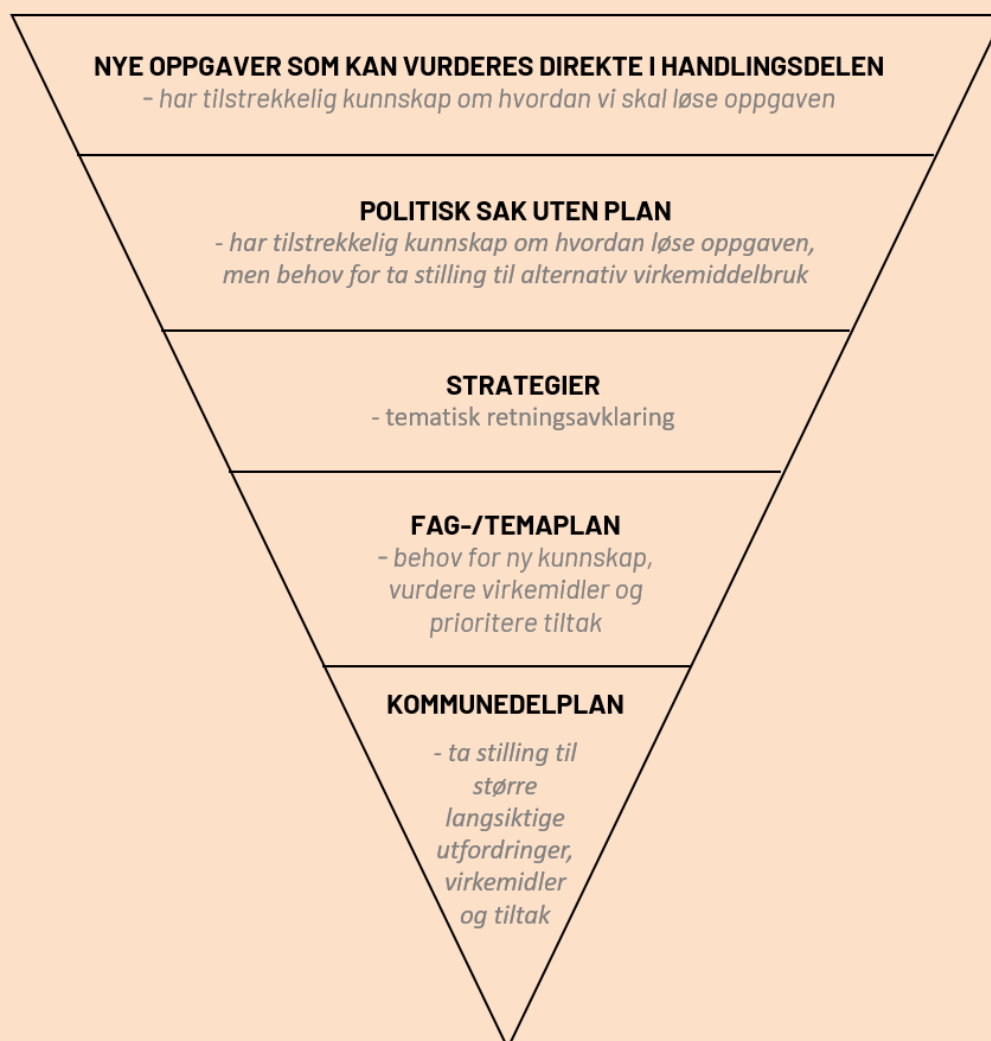
EVALUERING AV DE KOMMUNALE PLANVERKTØYENE – HJELPER DE OSS Å FINNE DE RIKTIGE TILTAKENE FOR Å NÅ MÅLENE?

- For mange planprosesser igangsettes med intensjon om tilførsel av nye økonomiske rammer, heller enn å dreie eksisterende ressurser mot nye løsninger. I flere tilfeller kunne kommunen valgt mindre ressurskrevende prosesser for å finne riktige tiltak for å nå vedtatte mål.
- Erfaring viser at korte og presise strategier med handlingsdel kan være effektive for å håndtere spesifikke utfordringer og finne riktige tiltak.
- Kommunen har mange eldre reguleringsplaner i strid med nye føringer og samfunns mål, særlig for tidligere Re kommune og Vear (tidligere Stokke kommune) hvor det ikke har vært gjennomført regelmessig «planvask».
- I Tønsberg har det de siste årene blitt igangsatt detaljregulering av store områder som Innlaget, Velleskogen og Skjeggstad nord. Dette er store geografiske områder hvor det er vanskelig oppnå detaljeringsnivå i henhold til nye føringer.

ANBEFALT PLANOPPGAVE I KOMMUNESTYREPERIODEN:

- Det er behov for å effektivisere hvordan kommunen løser planoppgaver. Det legges til rette for mer ressurseffektive prosess, slik at tid og personalressurser i større grad dreies mot gjennomføring av tiltak.

Modellen **omvendt planpyramide** skal brukes når nye planoppgaver skal løses. Flere planoppgaver søkes løst gjennom handlingsdelen, saksfremlegg og strategier, uten bruk av tyngre planprosesser.

- Planvask - behov for gjennomgang av eldre reguleringsplaner og vurdere behov for å oppheve eller revidere disse opp mot nye føringer og samfunns mål.
- Vurdere å ta i bruk områderegulering for større geografiske og komplekse reguleringsprosesser.

Kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan (HØP) – hva skal vi gjennomføre

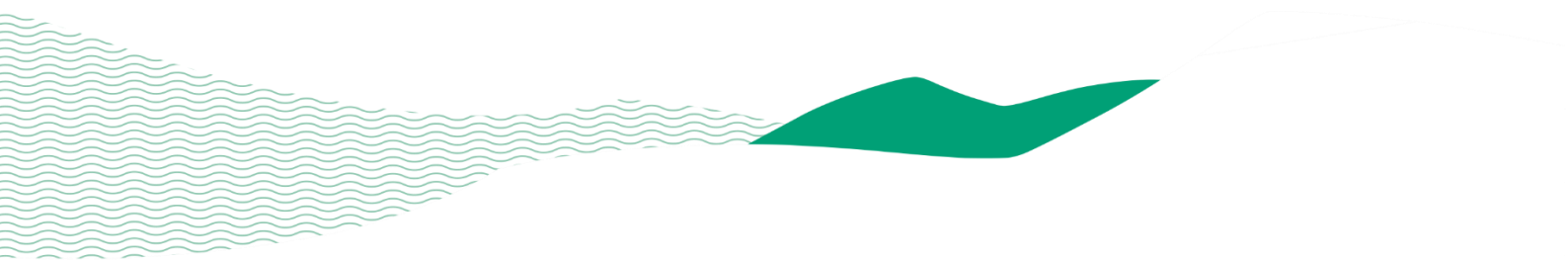
Kommuneplanen følges opp med en handlingsdel og økonomiplan, for en fireårsperiode, som gir grunnlag for å prioritere ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver og konkretiserer tiltakene innenfor kommunens økonomiske rammer. HØP er derfor et svært viktig verktøy for å vurdere og prioritere balanse mellom sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft. HØP skal rulleres årlig sammen med kommunens budsjett.

EVALUERING AV HANDLINGSDEL OG ØKONOMIPLAN – hjelper den oss prioritere tiltak?

- Kommuneplanens handlingsdel har de siste årene fått ny form, og er skrevet som prosatekst. Dette som et forsøke på å gjøre planen til et mer overordnet styringsverktøy. Nytt format har ikke i tilstrekkelig grad fungert som verktøy for å prioritere oppgaver og ressurser.

ANBEFALT PLANOPPGAVE I KOMMUNESTYREPERIODEN:

- I løpet av kommunestyreperioden skal kommunen ta i bruk Framsikt som verktøy for virksomhetsstyring, med hensikt om å effektivisere kommunale planprosesser, gjennomføring av tiltak og rapportering. Det vil bli behov for å se på ny grenseoppgang mellom samfunnsdel og handlingsdel og økonomiplan som del av dette arbeidet.

2

TØNSBERGS BEFOLKNING

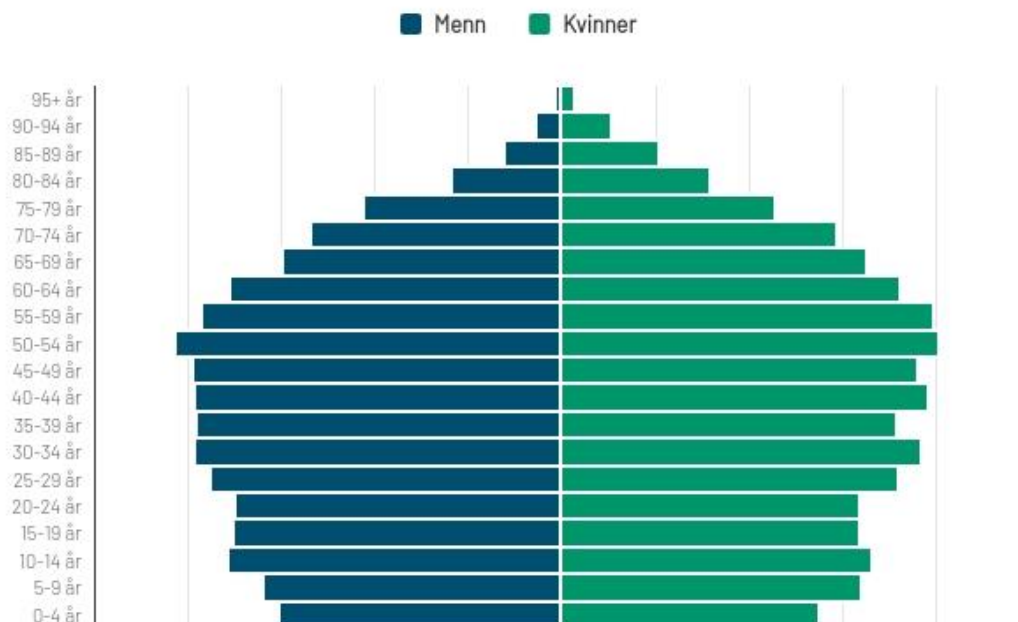
BEFOLKNING OG BEFOLKNINGSUTVIKLING

Befolkningens størrelse og sammensetning har betydning for samfunnsutvikling. God kunnskap om dagens befolkning og prognoser for hvordan befolkningsstørrelse og -sammensetning vil endre seg i årene som kommer, er viktig for å kunne planlegge og styre kommunen i en mer bærekraftig retning.

Dagens befolkningssammensetning

Tønsberg kommune har 58 600 innbyggere (januar 2024). Alderssammensetningen i befolkningen har endret seg de siste årene, med en stadig lavere andel unge og en høyere andel eldre. Vi har likevel en relativ god fordeling mellom ulike aldersgrupper, når vi sammenligner oss med andre kommuner

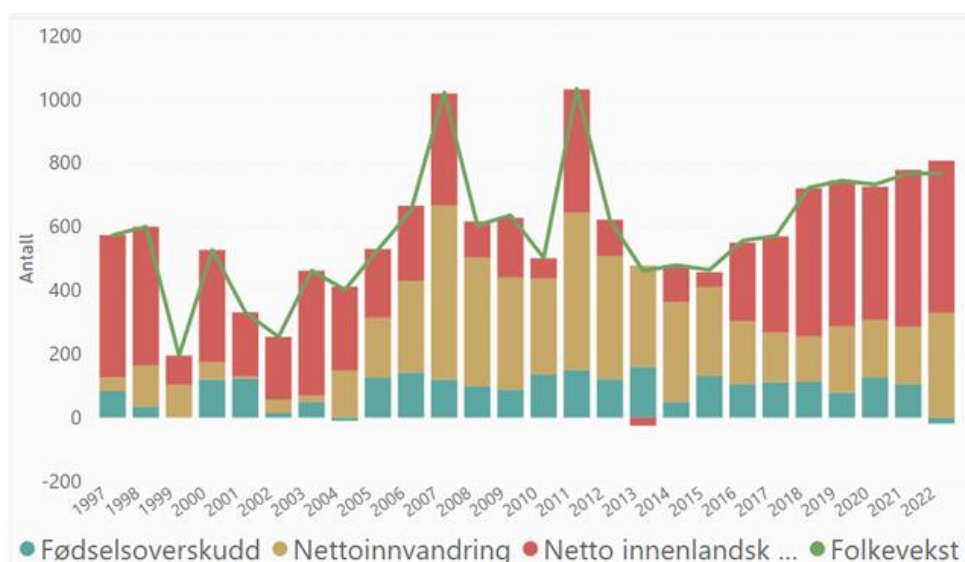
Tønsberg har høyest forsørgerevne i Vestfold. Det vil si at vi har flere personer i arbeidsaktuell alder (16 - 66 år) per person under 15 år og over 67 år enn de andre kommunene i Vestfold. Dette kan gi lavere økonomisk omsorgsbyrde enn for andre kommuner (Vestfold fylkeskommune, 2024).

Befolkning fordelt på alder og kjønn. Kilde: Statistisk sentralbyrå. Tall for 2022.

Forventet befolkningsutvikling

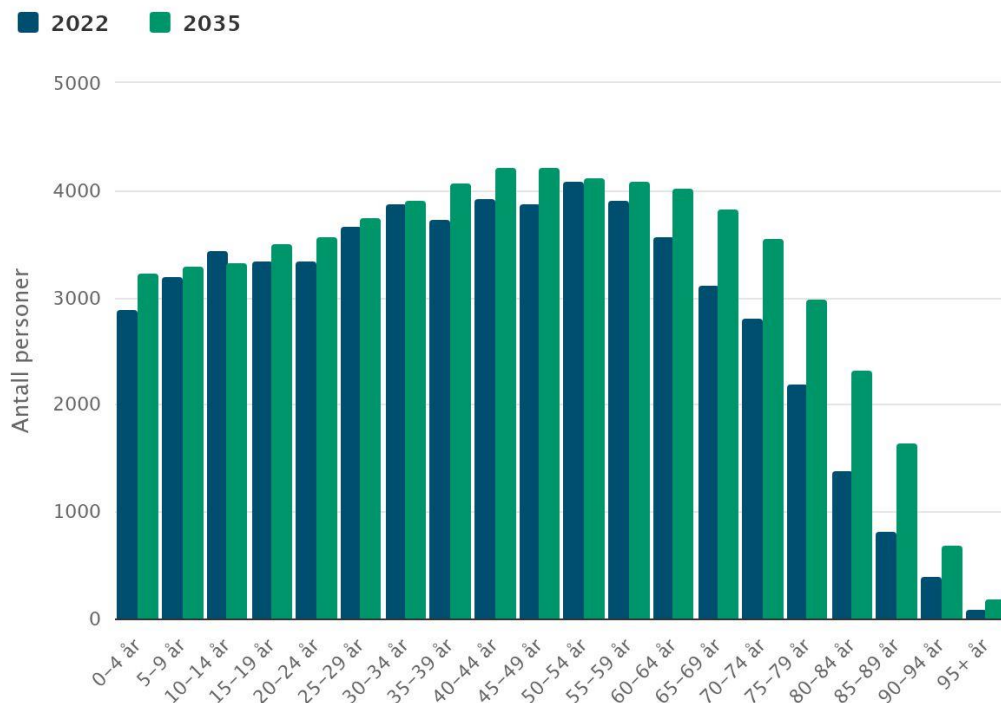
Tønsberg er en vekstkommune. De siste tre årene har befolkningsveksten vært rundt 1,3 % per år, og Tønsberg har hatt nest høyest befolkningsvekst i fylket etter Holmestrand. Netto innvandring og netto innlandsflytting er det største driverne for veksten. Fødselsoverskudd har vært stabil positiv de siste 7 årene, men sank og ble negativ i 2022 som følge av lavere fødselstall og høyere antall dødsfall.

Befolkningsutvikling

SSB prognoser mot 2035 viser fortsatt befolkningsvekst i Tønsberg, men at veksten i hovedsak vil komme i de eldste aldersgruppene. Dette vil prege helsetilstanden i befolkningen. Dette vil endre forsørgeevne, og gi høyere økonomisk omsorgsbyrde for kommunen fremover.

fordi flere innbyggere vil leve med kroniske sykdommer og andre helseutfordringer som følger med det å bli eldre.

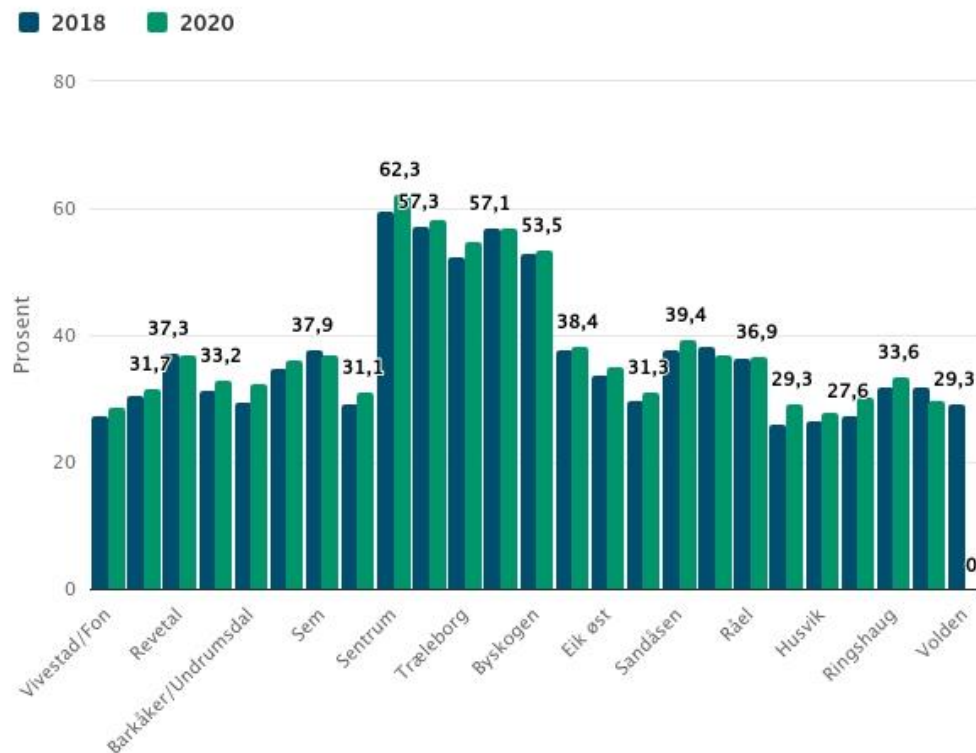

Befolkning per 1.1.2022 og Tønsberg kommunes prognose for 2035. Kilde: Statistisk sentralbyrå og Tønsberg kommune

Husholdningssammensetning

Husholdningsstørrelsen i Tønsberg er fallende og i 2023 besto en gjennomsnittlig husholdning av 2,08 personer. Dette er lavere enn landsgjennomsnittet på 2,11.

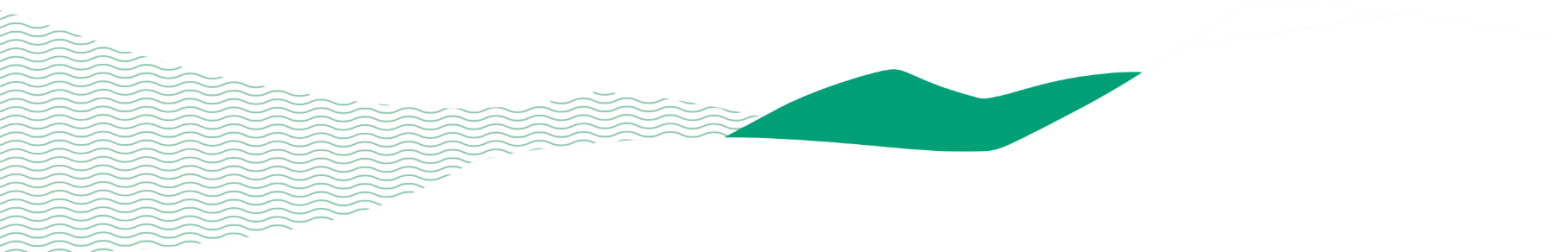
I Tønsberg bor rundt 40 % av innbyggerne alene. Det er flest aleneboere i sentrum. Aleneboende kan ha andre behov eller utfordringer enn husholdninger med flere personer, som manglende sosialt nettverk, ensomhet og isolering.

Aleneboende som andel av privathusholdninger. Kilde: SSB

VIKTIGE PLAN- OG UTREDNINGSOPPGAVER I DENNE KOMMUNESTYREPERIODEN:

- Det bør utarbeides nye befolkningsprognoser for kommunen på kretsnivå, for å få oppdatert kunnskap om hvor befolkningsveksten antas å komme i kommunen.

3

NEDTELLING MOT 2030 - HVA MÅ TIL FOR Å NÅ MÅLENE?

KLIMA OG MILJØMESSIG BÆREKRAFT

Miljømessig bærekraft er evnen til å opprettholde eller forbedre helsen til jordens økosystemer og bevare naturressursene for fremtidige generasjoner, samtidig som sosiale og økonomiske faktorer hensyntas.

De raske endringene i jordas klimasystem viser at dagens samfunn ikke lykkes. Det er viktigere enn noen gang med rask handling for å begrense negativ innvirkning på jordas klimasystem, og tilpasse oss de klimaendringene som allerede har skjedd.

Tønsberg-samfunnet og kommuneorganisasjonen kan bidra med følgende:

- opprettholde og restaurere natur- og økosystemer
- redusere miljøpåvirkningen av menneskelig aktivitet
- begrense utslipp av klimagasser
- tilpasse seg endrede klimaforhold

Natur- og økosystemer

Desember 2022 vedtok verdens land Naturavtalen, et globalt rammeverk for å stoppe og reversere naturtapet innen 2030. Gjennom avtalen har landene innen 2030 forpliktet seg til; å verne 30 prosent av all natur på land, restaurerer 30 prosent av all natur som er delvis ødelagt, halvere det globale matsvinnet samt redusere avfall og overforbruk betydelig.

Det siste året har tap av norsk natur blitt satt på agendaen gjennom flere nyhets- og dokumentarsaker. Disse viser at omfanget av naturinngrep har vært mye større enn kjent, fordi vi ikke har hatt en samlet, nasjonal oversikt. Bit-for-bit inngrep har medført at det nasjonalt gjennomsnittlig er blitt gjort inngrep i 79 kvadratmeter natur per minutt de siste fem årene (NINA, 2024). Funnene viser at det haster med tiltak for å nå mål satt i Naturavtalen. I denne kommunestyreperioden vil det særlig være søkelys på følgende tiltak og prosesser for å stanse og reversere tapet av natur- og økosystemer lokalt i Tønsberg:

Arealformålsregnskap

Tønsberg kommune har ingen samlet oversikt over naturtap i kommunen. Som del av arbeidet med kommuneplanens arealdel (vedtatt april 2024) ble det utarbeidet et arealformålsregnskap som viser hvordan kommunens 382 kvadratkilometerne sjø- og landareal fordeler seg på de ulike arealformålene på kommuneplannivå. Arealformålsregnskap vil slik bli et viktig verktøy for å vurdere naturkonsekvenser ved senere kommuneplanrulleringer.

Naturkartlegging

I 2020 og 2021 fikk Tønsberg kommune kartlagt naturmangfold etter NiN metodikken i store deler av kommunen. Det nye kunnskapsgrunnlaget gir oss et bedre grunnlag for å vurdere og argumentere for hensynet til natur i plan- og byggesaksbehandling, og slik følge opp nasjonale og regionale føringer om ivaretagelse av natur. Den gjennomførte naturkartleggingen har særlig vært et viktig kunnskapsgrunnlag ved revisjon av kommuneplanens arealdel.

Men ikke hele kommunen ble kartlagt i 2020-21. Derfor har kommunen nå søkt og delvis finansiert kartlegging av de resterende områder i kommunen, for å få et mer komplett kunnskapsgrunnlag om kommunens naturmangfold på land. For havområdene foreligger det en eldre kartlegging, og det må i valgperioden vurderes om denne er tilstrekkelig for blant annet kunne vurdere vern.

Planrevisjon/planvask

Større naturområder er i arealdelen og gjennom eldre reguleringsplaner avsatt til utbyggingsformål. Tønsberg kommune ønsker på bakgrunn av nylig gjennomført naturkartlegging å gjennomgå reguleringsplaner med hensikt om å oppheve eller revidere planer som ikke bygger opp under gjeldende nasjonale, regionale og kommunale føringer for ivaretagelse av natur. Kommunen har store arealreserver egnet for transformasjon og fortetting i by, område og lokalsentra, og har dermed gode argumenter for å ikke ta urørt natur. Det er søkt og mottatt midler fra Miljødirektoratet for å gjennomføre arbeidet.

Økt biologisk mangfold

Tønsberg kommune vedtok høsten 2023 en handlingsplan for økt biologisk mangfold. Planen har til hensikt å utgjøre et praktisk oppslagsverk, hvor de som jobber med skjøtsel, nyanlegg, arealplan og byggesak i Tønsberg kommune enkelt kan få en oversikt over de viktigste hensynene for å ivareta det biologiske mangfoldet. Planen angir også en rekke oppfølgende tiltak, og det er søkt midler fra Miljødirektoratet til å gjennomføre flere i valgperioden.

Vern og bevaring (min 30 prosent av hav/landområder)

Det er 17 verneområder i Tønsberg kommune. Kommune har ikke egne mål for vern av hav og landområder, men flere områder er i dialog med Statsforvalteren spilt inn for vurdering.

Det er Statsforvalteren som fatter vedta om statlig vern etter naturmangfoldsloven. Kommunen kan også selv verne områder gjennom plan- og bygningsloven. Skogeiere kan også tilby skogareal for vern. Dersom området har naturfaglige kvaliteter som tilsier at det kan vernes, og vernemyndighetene takker ja til tilbudet, kan området vernes som naturreservat etter naturmangfoldloven.

Restaurere forringet natur (30 % i henhold til naturavtalen)

Gjennom *Handlingsplan for økt biologisk mangfold* er behovet for restaurering av artsrik eng belyst, og det er søkt midler om tiltak. Utover dette sitter ikke kommunen på kunnskap om natur som delvis er ødelagt og som er aktuelle å restaurere. Det vil derfor være behov for å gjennomføre en slik kartlegging i kommunestyreperioden.

Matjord

Det er vedtatt ny nasjonal jordvernstrategi, med særlig søkelys på å øke den norske selvforsyningsgraden av beredskapshensyn. Tønsberg kommune har over tid jobbet systematisk med jordvern gjennom kommunens arealpolitikk, og kommunen har vedtatt egen plan for vern av matjord og dyrkbar mark.

Ved siste kommuneplanrevisjon (vedtak april 2024) viser arealoversikt at det ikke ble omdisponert mer dyrka og dyrkbar mark enn det som ble tilbakeført. Da er ikke tiltak i Bypakka medregnet, fordi prosjektene ikke er omdisponert eller konsekvensutredet som del av kommuneplanprosessen. De har imidlertid påvirkning på den samlede arealbruken i Tønsberg kommune; det er kartlagt at 53 daa dyrka mark går tapt i forbindelse med ny fastlandsforbindelse og at det gjennom utvidelse av Semslinna må påregnes ytterligere tap av dyrka mark.

Oslofjorden

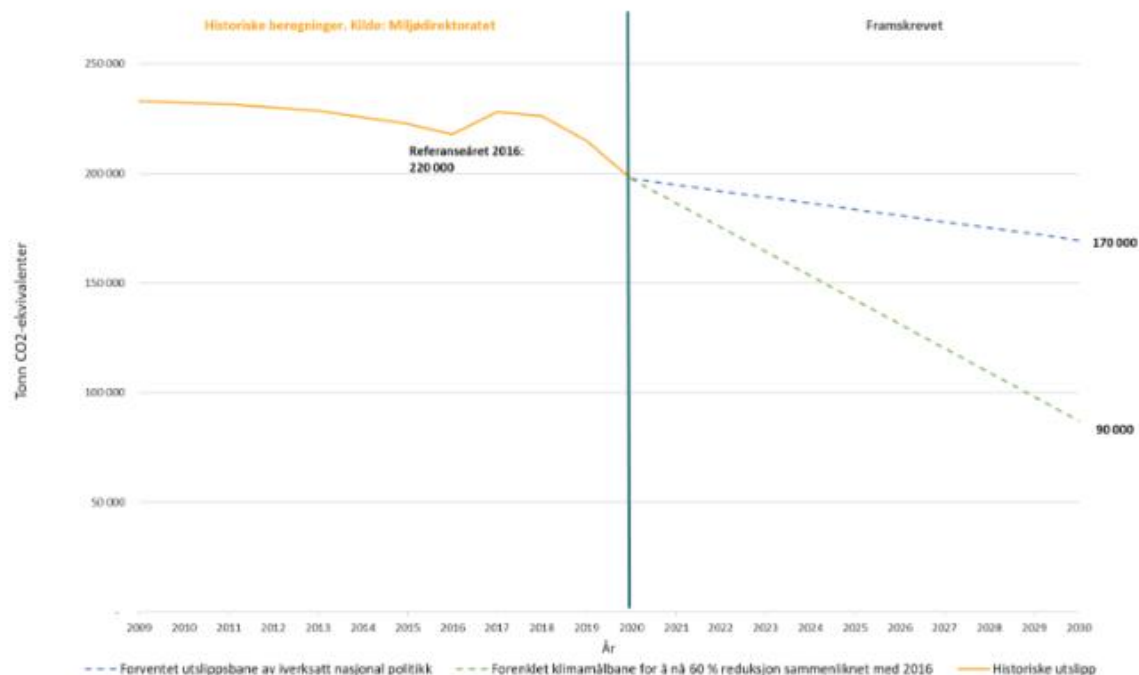
Tilstanden for livet i Oslofjorden er svært alvorlig. Store deler av Oslofjorden har moderat økologisk miljøtilstand og dårlig kjemisk miljøtilstand. I 2021 vedtok Stortinget *Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv*. Denne er fulgt opp av Regional plan for vannforvaltning for Vestfold og Telemark 2022-27, med eget tiltaksprogram. Sentrale tema i planen for Tønsberg er:

- Samferdsel
- Landbruk
- Avløp / vannbruk
- Miljøgifter og andre forurensende stoffer

Kommunene i Vestfold har mottatt varsel fra Statsforvalteren om at det kommer til å bli stilt krav om nitrogenrensing for renseanlegg. Det er utarbeidet en mulighetsstudie for Tønsberg renseanlegg, og det skal som neste ledd i prosessen utarbeides en konseptvalgutredning (KVU). Utredningen skal munne ut i en anbefalt løsning for den enkelte kommune med tilstrekkelig detaljeringsgrad til at kommunene kan fatte et bindende vedtak om konsept og kostnadsramme.

Energieffektivisering og klimagasskutt

Tønsberg kommune har mål om at klimagassutslippene skal reduseres med 60 % innen 2030. Miljødirektoratets siste utslippsregnskap viser at utslippene går ned (målt mot 2016), men det går for sakte. Skal vi nå vårt ambisiøse mål, er det behov for flere virkemidler og initiativer for å lykkes.

Figuren viser klimagassutslipp fra ikke-kvotepliktig sektor (olje, gass og industri er utenfor og omfattes av eget kvotesystem) i Tønsberg kommune 2020. Kilde: Miljødirektoratet

Klimagasskutt

For Tønsberg-samfunnet er veitrafikken den største utslippskilden, etterfulgt av jordbruk og avfall/avløp. Utslipp fra veitrafikk har gått noe ned de siste årene, men ikke trafikken. Nedgang i utslipp fra veitrafikken er et resultat av elektrisering av bilparken. Dette er positivt for utslippsregnskapet, men også elbiler bidrar til miljøutfordringer som kø, svevestøv og trafikkstøy.

Gjennom Bypakke-samarbeidet har partene forpliktet seg til å jobbe for nullvekst i personbiltrafikk. En viktig del av arbeidet med bypakke er derfor å legge til rette for at flere skal gå, sykle og reise kollektivt.

I 2019 ble *Interkommunal kommunedelplan for gange, sykkel og kollektivt førstegangsbehandlet* av partene og sendt på høring. Flere forhold ble problematisert i høringen, og planarbeidet ble satt på vent. Det vil i valgperioden bli behov for å ferdigstille dette planarbeidet. Videre blir det viktig ta ut potensialet for nullvekst ved å sikre igangsetting av gange-, sykkel- og kollektivtiltak i Bypakkas handlingsdel.

I forrige kommunestyreperiode utarbeidet kommunen egen mobilitetsplan for Tønsberg sentrum, hvor målet var å legge til rette for å øke andelen som bruker kollektivtransport, sykkel og gang i, til og fra sentrum. Mobilitetsplanen peker på flere planoppgaver som bør prioriteres,

for å legge til rette for grønnere reisevaner. I planen anbefales det å revidere gatebruksplanen og parkeringsstrategien (utkast foreligger våren 2024), i tillegg anbefales det å legge til rette for «smart mobilitet».

Strømnettet

Energi er en begrenset ressurs, og kapasiteten på strømnettet i Vestfold-regionen er nå svært presset. Dette medfører at strømkrevende aktiviteter som større ladestasjoner og energikrevende næringer i begrenset grad vil kunne etablere seg i regionen før strømnettet er utbygd.

Statnett har igangsatt planlegging for å kunne øke kapasiteten i strømnettet i vår region, hvor nye trafostasjoner for Statnett og Lede inngår. Disse er planlagt ved Ødegården næringsområde, og vil være erstatning for dagens trafostasjon på Tveiten. Disse forventes tidligst å stå ferdig i 2029.

I mellomtiden kan følgende tiltak gi bedre strømkapasitet og bidra til å redusere klimagassutslipp i regionen:

- energieffektivisering (redusere forbruk)
- øke produksjon av fornybar energi

Omstilling

Kommunens viktigste verktøy for å jobbe med energieffektivisering og klimagasskutt er kommunens klimabudsjett. Klimabudsjettet presenterer tiltak for å redusere utslipp, anslår effekt av tiltakene og fordeler ansvaret for gjennomføringen. Klimabudsjettet er del av kommunens handlings- og økonomiplan (HØP), og kan slik bli direkte integrert i kommunebudsjettet og følges opp på lik linje med andre budsjettkapitler i kommunen.

Fra januar 2024 ble Forskrift om offentlig anskaffelse endret. Klima- og miljøhensyn skal vektes med minimum 30%, med unntak dersom nærmere vilkår er oppfylt. Kommunens rammer for offentlig anskaffelser endres nå, for å oppnå høyere miljøgevinst i henhold til forskriftsendringen.

Tønsberg kommune har i ulik grad stilt slike krav tidligere, så forskriftsendringen vil hjelpe kommunen til å stille tydeligere krav om energieffektivisering og klimagasskutt i nye anskaffelser.

Storskala produksjon av fornybar energi er arealkrevende, og medfører ofte større naturinngrep. Det blir i kommunestyreperioden nødvendig å ta stilling til om og eventuelt hvor slik produksjon kan skje i kommunen gjennom revisjon av kommunens arealstrategi.

Kommunen har i liten grad mulighet til å pålegge samfunnet energieffektivisering og klimagasskutt utover de statlige rammer og initiativer som finnes. Det finnes mange initiativer i lokalt næringsliv som viser vilje og ønske om grønn omstilling og det blir i kommuneplanperioden viktig å legge til rette for disse.

Klimatilpasning

Infrastruktur

Klimaendringen går raskere enn antatt; globalt stiger gjennomsnittstemperaturen raskere enn ventet og lokalt merker vi at ekstremvær inntreffer hyppigere enn tidligere. Det blir i

kommunestyreperioden særlig viktig å planlegge for at infrastruktur og byggeområder skal tåle belastning fra flom, hetebølger, stormer og andre ekstreme værhendelser.

En stor oppgave er å skille overvann fra avløpsnett. Dette vil gi bedre kapasitet på nett og renseanlegg. Særlig i Tønsberg sentrum er behovet stort, fordi nettet får kapasitetsutfordringer ved store nedbørsmengder og dette medfører utslipp i Kanalen. Arbeidet med nytt overvannssystem for sentrum er igangsatt, i henhold til egen designmanual. I de nye anleggene skal overvann håndteres på overfalte, og kommunens gatenett og plasser oppgraderes parallelt med grønnstruktur og materialer som skal håndtere overvannet.

Tønsberg kommune har en overvannsveileder som informerer om de krav som skal ivaretas ved nye utbygginger og rehabiliteringer. I kommunestyreperioden bør denne revideres, slik at den i større grad gir strategisk retning for hvordan kommunen kan jobbe mer helhetlig med overvannshåndteringen, slik at vannmiljøet og overvannet som ressurs hensyntas også utenfor bysentrum.

Vinteren 2024 ble preget av store nedbørsmengder, og bærekraftig deponering av snø var utfordrende. Det er derfor i denne kommunestyreperioden behov for å utrede hvordan kommunen skal håndtere større nedbørsmengder også vinterstid.

Jordbruks- og matproduksjon

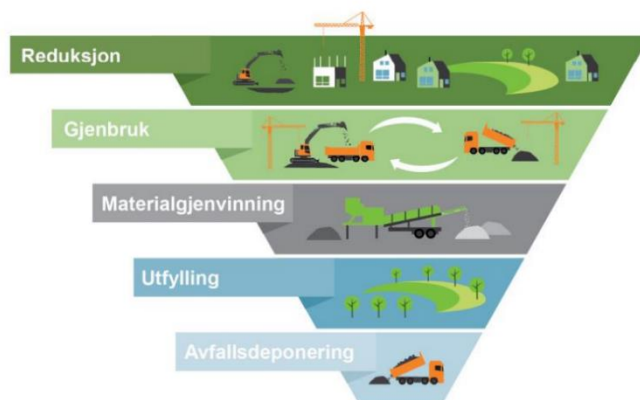
Tønsberg er en av Norges viktigste jordbrukskommuner. Sammen med næringsmiddelindustrien som er knyttet til jordbruket, gir jordbruket mange arbeidsplasser og stor verdiskaping. Klimaendringene skaper allerede utfordringer for landbruket. I årene som kommer, vil tørke, overskudd på vann og ekstremt vær bli et enda større problem for både produksjon av mat, tømmer og andre landbruksprodukter. Hvordan kommunen kan bidra til å opprettholde landbruksproduksjonen er derfor et viktig tema i kommunestyreperioden. De store tilskuddspostene til landbruket er detaljert styrt over jordbruksavtalen, men kommunen kan prioritere miljøtilskuddene (SMIL og NMSK) ut fra lokale forhold. Gjennom *Strategi for bruk av tilskuddsmidler i landbruket* er tiltak som gjør landbruket mindre sårbart for klimaendringene viktig å vurdere.

Helse og beredskap

Klimaendringer vil også påvirke forekomsten og utbredelsen av sykdommer i Tønsberg, eksempelvis har utbredelse av flått økt og folkehelseinstituttet advarer om nye pandemier. Kommunen skal i valgperioden rullere Helse- og sosial beredskapsplan.

Sirkulær økonomi

Verdens naturressurser er under økt press. Det er derfor blitt enda viktigere å bruke ressurser mer effektivt, slik at vi reduserer behovet for å ta ut nye ressurser. For å greie dette, må samfunnet bevege seg bort fra en lineær økonomi (bruk-og-kast) til en sirkulær økonomi hvor ressurser og produkter holdes så lenge som mulig i

bruk gjennom reparasjon, oppgraderinger eller gjenbruke av materialer.

Rygg miljøpark

På Rygg Miljøpark er det etablert flere spennende samarbeid mellom offentlige virksomheter og større næringsaktører innenfor gjenvinning og ressursforvaltning. Innovasjon, nytenkning og samarbeid er viktig når det grønne skiftet skal bli en realitet. Tønsberg kommune har en sentral rolle i tilrettelegging av grønn vekst i regionen, med nye arbeidsplasser og en betydelig reduksjon av klimagassutslippet gjennom anlegget på Rygg.

Anlegget har vokst raskt, og det er nå behov for å tilrettelegge for videre utvikling av området gjennom en kommunedelplan. Planarbeidet bør kartlegge potensial for transformasjon og fortetting innenfor allerede berørte områder, og se på muligheter for samlokalisering, sambruk og felles logistikk-løsninger for ulike aktørene. I tillegg vil følgende temaer bli viktig å vurdere:

- arealer til sirkulær massehåndtering
- tilstrekkelig areal til deponering av forurensede masser
- utvidelsesbehov for næringsparken

VIKTIGE PLAN- OG UTREDNINGSOPPGAVER I DENNE KOMMUNESTYREPERIODEN:

- Ta kommunens klimabudsjett aktivt i bruk for fremme klimagasskutt
- Anskaffelsesstrategi rulleres i henhold til nye lovkrav om å vekte klima- og miljøhensyn
- Gjenoppta arbeid med Interkommunal kommunedelplan for gange, sykkel og kollektiv
- Ferdigstille arbeid med parkeringsstrategi
- Strategi for hvordan kommunen kan bidra til økt produksjon av fornybar energi
- Innarbeide strategier for sentrumsnære transformasjonsområder (15-min. byen) og områder for produksjon av fornybar energi i arealstrategien.
- Kartlegge områder for naturrestaurering
- Utarbeide KVVU for nitrogenrenseanlegg i samarbeid med andre kommuner i fylket
- Planrevisjon/planvask - gjennomgå reguleringsplaner med hensikt om å oppheve eller revidere planer som ikke bygger opp under gjeldende nasjonale, regionale og kommunale føringer
- Utrede bærekraftig deponering av snø og utarbeide strategi for hvordan det skal håndteres fremover
- Utarbeide kommunedelplan for Rygg miljøpark

SOSIAL BÆREKRAFT

Sosial bærekraft er evnen til å gi alle innbyggere tilgang til grunnleggende behov som helse, utdanning, bolig og arbeid, og samtidig hensynta miljømessige og økonomiske faktorer.

Selv om mange av de sosiale bærekraftsmålene er oppfylt i Norge, ser vi at flere samfunnsforhold har hatt en negativ utvikling over tid og bidrar til at flere opplever sosial, kulturelle og/eller økonomisk utenforskap.

Tønsberg-samfunnet og kommuneorganisasjonen kan bidra med:

- et godt opplæringstilbud for barn, unge og innvandrere
- forbygge utenforskap
- sikre tilgang til helsetjenester
- legge til rette for fysisk aktivitet og sunt kosthold
- trygg bolig
- helsefremmende by og nærmiljø

Oppvekst og opplæring

Folkehelseprofilen og ungdataundersøkelsen viser at de fleste barn og unge i Tønsberg vokser opp i trygge oppvekstmiljøer; barneandelen som vokser opp i lavinntektshusholdninger, bor trangt eller mobbes er lavere enn landet ellers. Samtidig har skolefraværet økt, og flere faller fra opplæringstilbudet både i Tønsberg og nasjonalt.

Andelen ungdomsskoleelever som opplever ensomhet har, i likhet med landsgjennomsnittet, økt noe de siste årene. De fleste elever både på mellomtrinnet og ungdomstrinnet trives fremdeles godt på skolen. Det er likevel en økende andel som rapporterer om skolestress, og andelen i Tønsberg er høyere enn for landsgjennomsnittet. Utfordringsbilde blant barn og unge med utfordringer er mer komplekst enn tidligere. Våren 2024 åpnet Ung Arena+, et samarbeid mellom tjenester i Tønsberg kommune og Sykehuset i Vestfold, for å bedre ungdommers psykiske helse.

Tidlig innsats oppvekst

Det jobbes systematisk med å styrke samhandling mellom barnehage, skole og hjelpetjenestene for å gi best mulig støtte til barn med utfordringer. Det er fremover ønske og behov for å jobbe enda tettere opp mot familiene også.

Foreldre og omsorgspersoner spiller en sentral rolle i barns liv. Tidlig innsats gjennom veiledning, opplæring og tilgang til ressurser som kan styrke deres evner til å støtte barnas utvikling, skal bidra til å gjøre foreldre tryggere i deres omsorgsrolle. Dette kan bidra til å redusere behovet for mer ressurskrevende hjelpetjenester senere i barnas liv. Det anbefales å utarbeide en strategi for hvordan kommunen kan bidra til å gi støtte i foreldrerollen.

Levekår og utenforskap

Utenforskap skjer når personer mangler tilknytning til samfunnet. Årsaken kan være at personer står utenfor skole, studier eller arbeidsliv, mangler språklig eller kulturell tilknytning.

Utenforskap virker inn på personers livskvalitet, og kan påvirke både helse, økonomi og sosiale forhold.

Levekår

Tønsberg kommune kartlegger likheter og ulikheter i levekår for befolkningen i [Levekårsoversikten](#). Det samlede levekårsbildet for Tønsberg viser at enkelte områder i sentrum har flere levekårsutfordringer enn resten av kommunen. En opphoping av levekårsutfordringer i enkeltområder, kan bidra til å forsterke utenforskap ved at folk ikke deltar i og føle tilhørighet til samfunnet. Videre kan barns livssjanser bli begrenset av hvor de vokser opp.

Andelen barn fra 0 – 17 år som lever i husholdninger med lave inntekter økte betraktelig på 2000-tallet. De siste årene har andelen imidlertid stabilisert seg, og i perioden 2020-2022 levde 10, 4 % barn og unge i husholdninger med vedvarende lavinntekt i kommunen.

Å vokse opp i «familiefattigdom» kan ha store konsekvenser for barns mulighet til å lykkes på skolen, ha et sunt kosthold og god helse, et godt sted å bo, og deltakelse i fritidsaktiviteter. Det blir i kommunestyreperioden viktig jobbe for å redusere familiefattigdom, parallelt med lavterskeltilbud som gir barn og unge mulighet til å delta i aktiviteter og få støttet å mestre skolen.

Innvandring

Tønsberg kommune har de tre siste årene vedtatt å ta imot og bosette gjennomsnittlig 235 flykninger i året etter anmodninger fra staten (IMDI, 2024). Økt behov for bosetning av flykninger er knyttet til krigen i Ukraina.

Flere av flykningene har gjennomført introduksjonsprogrammet, men erfaringer så langt viser at andelen som får arbeid er lavere enn forventet. Det er nå etablert et eget Ukrainateam, med ressurser fra Læringssenteret og NAV for å jobbe tett og koordinert med målgruppa og ut mot mulige arbeidsgivere.

Helsetilstand og helsetjenester

Folkehelseoversikt

Folkehelseoversikten for Tønsberg kommune viser at de fleste innbyggerne opplever at egen helse er god, og rapporterer om at de er fornøyde med livet. Samtidig har sosiale ulikheter i forventet levealder økt noe. Overvekt og fedme utgjør fremdeles en trussel mot folkehelsen, selv om det foreligger noen tegn på redusert andel blant barn og unge i kommunen.

Mange unge rapporterer at de sliter med psykiske plager, og mange unge står utenfor arbeid og utdanning. Tønsberg kommune har en større forekomst av psykiske symptomer og lidelser enn landet ellers. Blant psykiske lidelser er de vanligste lidelsene angst og depresjon.

Den betydelige økningen i andelen eldre i årene fremover vil medføre et større antall personer med demens og ulike kroniske sykdommer i kommunen. Dette vil gi økt belastning på de kommunale helsetjenestene.

Figuren viser hHelhetlig innsatstrapp. Kilde: Agenda Kaupang

Tidlig innsats – helhetlig innsatstrapp

Kommunale helsetjenester har ulik kostnad. Institusjonsplasser er særlig dyrt å drifte, og med økt belastning på de kommunale helsetjenestene – som resultat av flere innbyggere og flere eldre – vil det bli nødvendig å se på modeller for å få flere til å bo hjemme.

I valgperioden vil kommunen ta i bruk "Helhetlig innsatstrapp" som verktøy for å vurdere tiltak og innrette ressurser for å legge til rette for at flere innbyggere med helseutfordringer kan bli boende trygt hjemme. Tilnærmingen bygger på våre vedtatte samfunns mål om å prioritere helsefremmende og trygge oppvekst- og nærmiljø, og det blir i valgperioden viktig å fortsette det langsiktige arbeidet med å prioritere dette.

Tidlig innsats – fritidstilbud og sunt kosthold

Tønsberg kommune ønsker å legge til rette for at innbyggere i alle aldre har gode fritidstilbud, og tilbyr arenaer for organiserte og uorganiserte aktiviteter inne og utendørs. For flere av kommunens anlegg er det kapasitetsutfordringer. Eksisterende *Anleggsplan for idretts og friluftsliv* skal sikre systematisk investering og drift av tilbudene, og må rulleres. Det skal i kommunestyreperioden også utarbeides anleggsplan for kunst- og kulturtilbudet med særlig søkelys på å sikre bedre kapasitet for øving og fremføring.

Tønsberg kommune ønsker å ta en mer aktiv rolle i arbeidet med å fremme sunt og bærekraftig kosthold i helse- og omsorgstjenesten, barnehager, skoler og andre kommunale virksomheter som serverer eller formidler kunnskap om ernæring. Gjennom deltagelse i forskningsprosjektet NOR-Eden vil kommunen få mer kunnskap om bærekraftige og sunne offentlige anskaffelser, og slik kunne kjøpe og servere mat som er både sunn og bærekraftig. Dette vil gi gevinst for folkehelsa, samt bidra til å redusere matens miljø- og klimaavtrykk.

Bolig

En trygg bolig er viktig ramme for folks liv. I Norge er eierlinje sterk, og de fleste eier sin egen bolig eller leier i det private markedet. Den største utfordringen i boligpolitikken er at en del husholdninger ikke selv klarer å skaffe og beholde en egnet bolig.

Eie vs. leie

Fire av fem husholdninger i Tønsberg eier boligen de bor i. En tredjedel av enslige og eneforsørgere bor i leide boliger, mens kun en av ti barnefamilier og husholdninger med voksne barn og/eller uten hjemmeboende barn bor i leide boliger. Andelen som bor i leide boliger, avtar med alder. Den største andelen av de som leier bor i sentrum (40 %), men også på Træleborg, Sløyfa, Jarlsberg og Kaldnes er andelen som leier høy (om lag en tredjedel). Kommunen har nylig vedtatt boligplan, for å jobbe mer systematisk med boligsosiale tiltak.

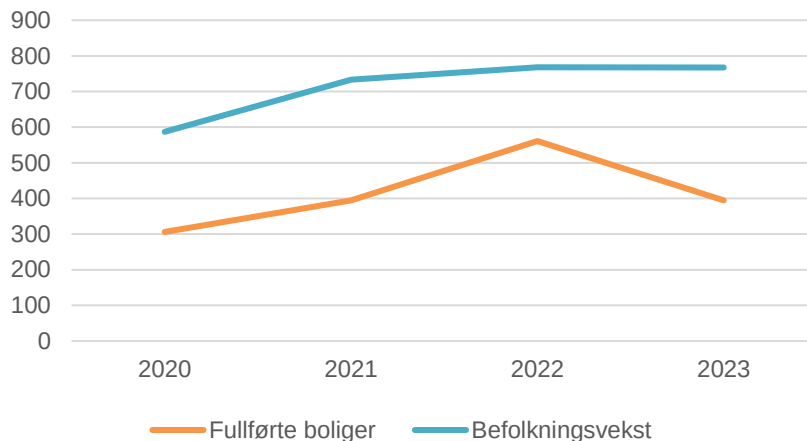
Boligsammensetning

Rundt halvparten av boligene i Tønsberg kommune er eneboliger og cirka 20 prosent leiligheter i blokkbebyggelse. Rekkehus og tomannsboliger utgjør omtrent 30 prosent av boligmassen. Denne fordelingen har holdt seg relativt stabilt over tid, men andel eneboliger har gått ned og andel leiligheter har økt et par prosent de siste årene (Kilde: SSB). Boligsammensetningen varierer i de ulike deler av kommunen. I og rundt Tønsberg sentrum er andel leiligheter størst.

Prosentandelen små husholdninger er betydelig større enn andelen leiligheter i kommunen. Dette betyr at mange mindre husholdningene bor i ene, tomanns- eller rekkehus, og at det er en ubalanse mellom husholdningsstørrelse og tilgang på mindre boligtyper i kommunen.

Boligbygging

Boligbyggingen i Tønsberg har vært jevnt over tid og i den nye kommunen har det i gjennomsnitt blitt bygd 410 boliger i året. Det er i nylig vedtatt arealdel sikret en tilstrekkelig stor arealreserve til at utbyggingsvolumet kan opprettholdes i planperioden frem til 2035.

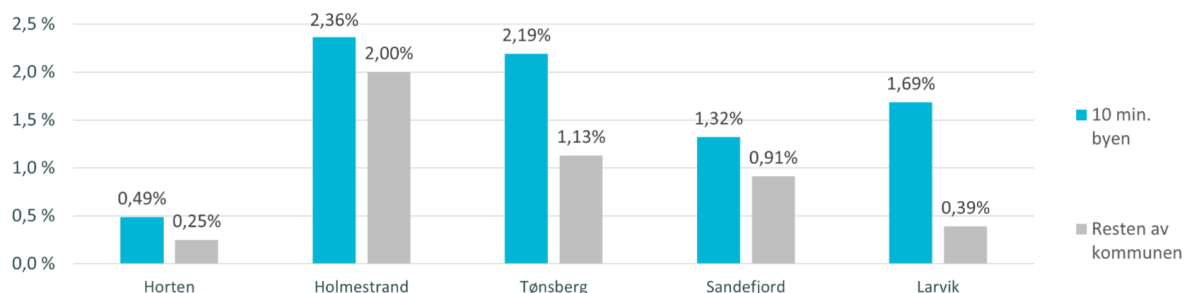
Boliger for eldre

Regjeringen la i 2023 frem stortingsmeldingen *Fellesskap og meistring – Bu trygt heime*. De overordna målene med reforma er å bidra til at eldre kan bo trygt hjemme, og at behovet for helse- og omsorgstjenester blir utsatt. Et av fire innsatsområder er boligtilpasning og boligplanlegging. For selv om bolig først og fremst et privat ansvar, har innbyggernes boligvalg stor betydning for hvor lenge tjenestemottagere kan bli boende hjemme og hvor mye ressurser kommunen må bruke hos hver enkel. Det blir i kommunestyreperioden viktig å følge opp stortingsmeldingen, å jobbe systematisk med boligtilpasning og boligplanlegging for eldre i kommunen.

Bærekraftig by- og stedsutvikling

Tønsberg by

Tønsberg er regionsenter i Vestfold, og den byen som har hatt nest høyest befolkningsvekst og arbeidsplassvekst i fylket (*Byregnskap Tønsberg, 2023*). Dette viser sterk investerings- og utviklingsvilje, og at Tønsberg sentrum et attraktivt sted å bosette seg og etablere næring.

Figuren viser befolkningsvekst i 10-minuttersbyen i Vestfold. Kilde: Byregnskap 2023

Tønsberg er også en attraktiv destinasjon for rekreasjon og handel. Tett samarbeid mellom kommunen, næringslivet og handelsstandsforeningen har gitt et høyt aktivitetsnivå gjennom året, og omsetning i byen utvikles positivt (Plaace/Tønsberglivet).

Stedstilpasning og -identitet

Byvekst kan også være smertefull. De siste årene har det vært sterke offentlige debatter om hvor og hvordan Tønsberg by skal vokse videre; hvordan ivareta byens historiske identitet, skape steder det er godt å bo og oppholde seg i og samtidig følger opp mål om fortetting og transformasjon for å redusere nedbygging av matjord og natur?

Debatten sammenfaller med en større nasjonal debatt om arkitektur i nye utbyggingsprosjekter. For å legge tydeligere rammer for videre byvekst – som ivaretar både økonomisk, sosiale og miljømessige krav – ønsker kommunen økt søkelys på stedstilpasning og stedsidentitet i nye byggeprosjekter.

Transformasjonsområder

Tønsberg er så heldig å ha større utviklings- og transformasjonsområder tett på bysentrum: Kilen, Korten, Stensarmen, Stasjonsområdet og Kaldnes Vest. Utvikling av disse områdene vil ha stor betydning for byens videre identitet og historie.

- For Stensarmen, Korten og Kilen finnes det eldre planer som legger føringer for utviklingen. Det blir i valgperioden viktig å vurdere i hvilke grad disse planene bygger opp om nyere mål og strategier for byutvikling, og om det er behov for rullering eller oppheving.
- Det bør utarbeides strategier for transformasjonsområdene rundt sentrum; hva er 15-minuttersbyen i en Tønsberg-kontekst, som del av kommunens arealstrategi.
- For Kaldnes Vest og Stasjonsområdet finnes det i dag ingen vedtatte arealplaner, og kommunen vil i kommunestyreperioden ta en aktiv rolle i tett dialog med grunneiere i videre planlegging.

Støy- og luftforurensing

Når flere bor og bruker byen, blir også flere utsatt for bymiljøutfordringer som støy og luftforurensning, begge i stor grad knyttet til veitrafikk. Kommunens folkehelseoversikt viser at utfordringen er særlig høy i bysentrum, og at Tønsberg ligger langt under det nasjonale snittet. For å redusere trafikkbelastningen i sentrum, blir det viktig hente ut potensialet i Bypakka og prioriterer tiltak som kan bidra til å redusere miljøutfordringene i sentrum.

Område- og lokalsentra

Tønsberg kommune har tre områdesenter og syv lokalsenter. Kommunen har gjennom prosjektet *Bærekraftig område- og lokalsenterutvikling* (Norconsult, 2022) hatt søkelys på rammer for fortetting av boliger, videreutvikle tjeneste- og handelstilbudet og skape møteplasser i senterne.

Kommunene har utarbeidet overordnede prinsipper for flere av senterne, og det er forventet at flere utbyggere vil igangsette regulering i kommunestyreperioden. På Revetal er Tønsberg kommune selv grunneier for store arealer. Det blir i valgperioden viktig ta stilling til hvilke utviklingspotensial disse har på kort og lengre sikt. Det anbefales å utarbeide en mulighetsstudie for disse tomtene i kommunestyreperioden.

Undrumsdal lokalsenter er kommunens minste, og det finnes i dag få funksjoner utover barnehage, skole og kirke. For å få bedre kunnskap om behov og utviklingsmuligheter anbefales det å igangsette en mulighetsstudie for videre lokalsenterutvikling.

VIKTIGE PLAN- OG UTREDNINGSOPPGAVER I DENNE KOMMUNESTYREPERIODEN:

- Bruke "Helhetlig innsatstrapp" for å identifisere behov og innrette tiltak i tidlig fase. Arbeidet følges opp med ny fagplan «Mestring og helse», hvor sektorens mange planer samles, for å i større grad se utfordringer og muligheter på tvers.
- Gjennom ny arealdel er det gitt nye føringer for utbyggingsområder i kommunen, og det er behov for å oppdatere oversikt over kommunens boligarealreserve og mulighet for boligbygging i kommuneplanperioden.
- Utarbeide strategi for hvordan kommunen skal jobbe systematisk med foreldrestøtte
- Handlingsplan mot familiefattigdom
- Anleggsplan for kunst og kultur
- Jobbe for økt stedstilpasning og stedsidentitet
- Planprogram for Kaldnes Vest
- Områdeplan for Stasjonsområdet
- Innarbeide strategi for 15-minuttersbyen i kommunens arealstrategi (samfunnsdel)
- Handlingsplan Bypakke Tønsberg
- Mulighetsstudie for Undrumsdal
- Mulighetsstudie for Revetal (kommunale tomter)

ØKONOMISK BÆREKRAFT

Økonomisk bærekraft er evnen til å opprettholde en stabil og sunn økonomi over tid, samtidig som man tar hensyn til sosiale og miljømessige faktorer. Dette innebærer å sikre at økonomisk vekst og utvikling skjer på en måte som ikke utnytter ressursene i en hastighet som overskrider planetens bæreevne, og som ikke fører til økt ulikhet eller negative konsekvenser for fremtidige generasjoner.

Tønsberg-samfunnet og kommuneorganisasjonen kan bidra med følgende:

- Grønn verdiskaping og næringsutvikling
- Omstille kommuneorganisasjonen til mer ansvarlig forbruk og effektiv tjenesteleveranse
- Grønnere kommunal infrastruktur
- Prioritere tiltak som fremmer innovasjon og grønn teknologi

Verdiskaping og næringsutvikling

Arbeidsplass- og næringsstruktur

Tønsberg kommune har en variert arbeidsplass- og næringsstruktur, med relativt mange arbeidsplasser i offentlig sektor, næringsmiddelindustri, forretningstjenester og butikkhandel. Variasjonen gjør at kommunen kan tiltrekke seg variert kompetanse, og gjør det enklere for par å flytte og finne jobb i Tønsberg. Dette bidrar til høy bostedsattraktivitet.

Det har over lengre tid vært arbeidsplass-overskudd i kommunen; det pendles inn til 47 prosent av arbeidsplassene, mens 41 prosent av innbyggerne pendler ut av kommunen.

Arbeidsplassveksten har vært lavere enn i resten av landet over lengre tid. Dette har gitt et negativt gap mellom befolkningsvekst og arbeidsplassutvikling, til tross for at veksten i antall arbeidsplasser i offentlig sektor har vært sterkere enn landsgjennomsnittet.

Arbeidsplass- og næringsutvikling

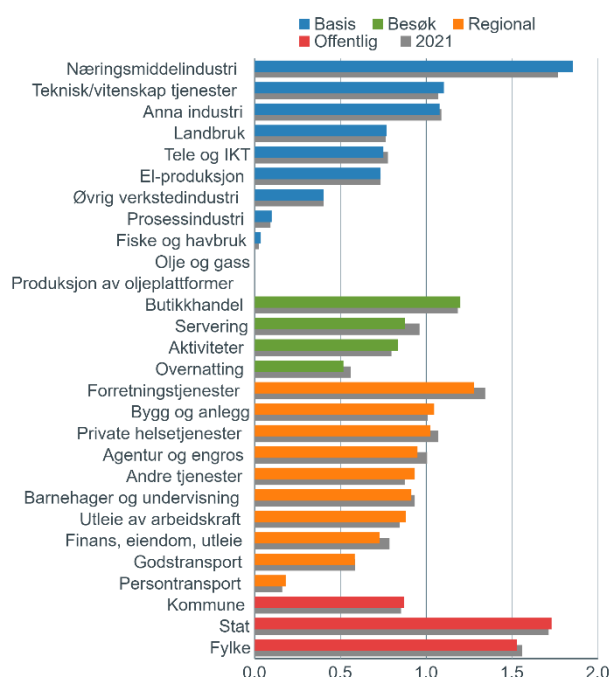
Tønsberg har de senere år hatt søkelys på å styrke den totale næringsattraktiviteten gjennom å videreutvikle 3 B'er; bedrift, bo og besøk.

For å øke antall arbeidsplasser og bedrifter er det viktig å få flere til å starte virksomheter, at de som er her får vokse og at vi tiltrekker oss nye bedrifter. I Tønsberg er forutsetningene for nyetablering gode, og kommunen ønsker å være en aktiv part og tilrettelegger gjennom samarbeidsplattformene Ungt entreprenørskap, Vekst i Vestfold og Gründerhuset Hi5. Det er også ønskelig å videreutvikle samarbeidet med Universitetet i Sørøst Norge og Kobben, et innovasjonsselskap for startups, scaleups og etablert næring i Forskningsparken på Bakkenteigen, for å tiltrekke seg rett og tilstrekkelig arbeidskraft og kompetanse fremover.

I 2025 åpner dobbeltspor mellom Oslo og Tønsberg, og mulighet for fire tog i timen fra Oslo til Tønsberg. Det gir unike muligheter for å tiltrekke seg bedrifter og kompetanse, men det kan også bety at det blir mer attraktivt å pendle ut av kommunen. Det blir derfor svært viktig å jobbe målrettet med å ivareta dagens arbeidsplasser og arbeidstagere, og videreføre apparatet rundt nyetableringer. Samarbeid med næringsforeningen og Tønsberglivet, effektivisering av kommunale prosesser og synliggjøre lokale ressurser gjennom god kommunikasjon blir viktig. Ny fagplan for arbeid- og næring bli viktig verktøy for dette arbeidet.

Studentby

Å tiltrekke og beholde kompetent arbeidskraft, vil bli mer krevende i årene som kommer. For kommunens del gjelder dette særlig innenfor helse- og oppvekst. I konkurranse med nærliggende kommuner og sykehuset vil det være av stor betydning at kommunen fremstår som en attraktiv arbeidsgiver.

Universitetet i Sørøst-Norge (USN) utdanner mange studenter med etterspurt kompetanse. Tettere bånd mellom kommunen, næringslivet og studentene kan bidra til at flere ønsker å søke jobb og etablere seg i kommunen etter endt utdanning. Mer aktivt studentliv i byen vil også være positivt bidrag til bylivet. Det anbefales å utarbeide *Strategi for studentbyen Tønsberg* for å peke retning for videre arbeid med studenttilrettelegging i byen, praksisordninger i studietiden og ordninger for nyutdannede studenter.

Omstille kommuneorganisasjonen – mer ansvarlig forbruk og effektiv tjenesteleveranse

Kommunedirektøren igangsatte våren 2024 prosjektet Sunn kommuneøkonomi for å klarlegge tiltak som kan gi langsiktig omstilling av kommuneorganisasjonen. Følgende forhold skal særlig vurderes gjennom prosjektet:

- Vurdere strukturelle endringer innenfor oppvekst og helse
- Salg eiendom
- Vurdere interkommunale samarbeidsavtaler
- Reversere planlagte opptrappinger
- Trenger flere armer / løse oppgaver på nye måter:
 - mobilisere internt, omstille dagens folk (har ikke midler til ansette nye)
 - kunnskap om hvordan bruke dagens ansatte mer effektivt
 - mer innovasjon

Prosjektet kan få konsekvenser for flere av kommunens planer, og kan utløse behov for å rullere planer og strategier som det ikke er redegjort for i dette dokumentet.

Grønnere kommunal infrastruktur

Tønsberg kommuner har ansvar for å planlegge, bygge, vedlikeholde og administrere infrastruktur. Stabil drift krever kompetanse og utstyr, systematisk vedlikehold og oppgradering. Med flere innbyggere, redusert økonomisk handlingsrom og endrede klimaforhold i årene som kommer, blir systematisk og langsiktig planlegging og prioritering av prosjekter svært viktig for å opprettholde funksjonalitet for eksisterende anlegg, samt legge til rette for vekst og utvikling der det er behov.

Med stadig hyppigere og kraftigere ekstremvær, nylig avsluttet pandemi og en verdenssituasjon som er mer urolig enn på lenge, har oppmerksomhet på kommunal beredskap blitt aktualisert. I årene fremover vil det være behov for økt søkelys på risikoområder, og vurdering av beredskapsløsninger dersom kommunal infrastruktur blir satt ut av funksjon.

Offentlige bygg

Tønsberg kommune eier og drifter alt fra boliger, barnehager og skoler, til store helsehus og institusjoner. Med flere innbyggere i årene som kommer, vil det være behov for å gi tilbud til flere. Dette vil kreve utvidelse eller etablering av nye kommunale bygg. For å bygge fremtidsrettede formålsbygg innenfor stramme økonomiske rammer, må kommunen jobbe på nye måter. I valgperioden anbefales det å utarbeide strategi for hvordan legge til rette for mer bærekraftig formålsbygg. Flere kommuner har rettet søkelys på denne problemstillingen og vi vil

slik kunne høste erfaring fra kommuner som allerede er i gang med omstilling til mer bærekraftig formålsbygg.

Helse og Oppvekst vil i årene som kommer få behov for å øke tjenestekapasiteten. Selv om kommunens prognoser viser at barnetallene vil holde seg relativt stabile, har flere skoler allerede kapasitetsutfordringer. Nylig vedtatt *Barnehage- og skolestrukturplan* har kartlagt behov, og nødvendige tiltak for å imøtekomme behovene frem mot 2035. I planens handlingsdel er nødvendige tiltak kostnadsberegnet og realistisk fremdrift vurdert, men med gjeldende økonomiske rammer har investeringsbehovet vist seg å være høyere enn rammene. Det vil være nødvendig å revidere handlingsdelen i kommunestyreperioden.

Andelen eldre, og dermed antall som mottar kommunale helsetjenester, vil øke betydelig i årene som kommer. Som tidligere redegjort for vil kommunen i kommunestyreperioden ha søkelys på tidlig innsats, for å redusere behovet for å etablere nye institusjonsplasser. Det antas likevel å være behov for å utvide kapasiteten i deler i kommunen. Omfang av behov anbefales utredet gjennom ny plan; *Struktur for fremtidens helsehus og boliger med heldøgns omsorg*.

Veier, gater, vann- og avløp (VA)

Kommunale gater og veier har et stort vedlikeholdsetterslep. De senere år har kommunen valgt å prioritere gang- og sykkelveier og andre trafikksikrende tiltak rundt barnehager og skoler. Det har også vært jobbet med å redusere trafikkbelastning i og gjennom bomiljøer; som på Træleborg. I dette arbeidet er det kommet frem behov for å revidere kommunens gate- og veinormal.

Tønsberg kommune er part i Bypakke Tønsberg-regionen sammen med Færder kommune og Vestfold fylkeskommune. Målet er å etablere et transportsystem som er miljøvennlig, robust og effektivt. Pakken inneholder infrastruktureltiltak på til sammen 6,6 milliarder kroner, hovedandelen går til etablering av ny fastlandsforbindelse fra

Færder til Tønsberg. Tønsberg kommune er forpliktet til å stille med egenandel på 170 mill. kr til gjennomføring av prosjekter i pakken. Dette vil i hovedsak skje gjennom oppgradering av gatenett i og rundt Tønsberg sentrum, og må ses opp mot revisjon av gatebruksplanen.

Store deler av vann- og avløpsnett i Tønsberg er gammelt, og det er også her et stort vedlikeholdsetterslep. Det vil være behov for store investeringer i årene som kommer.

Parker og rekreasjonsarealer

Tønsberg kommune eier og drifter et stort antall utendørsanlegg til bruk for allmenheten; parker, torg, plasser, møbleringssoner i gater, leke- og aktivitetsanlegg, utearealer ved skole og barnehage, samt natur – og friluftsområder.

De siste årene er flere av byens gater og byrom gjennomgått en opprustning, og det er vært brukt ressurser på møblering og beplantning. Tiltakene er finansiert kommunalt, gjennom den privat-offentlige samhandlingsplattformen HPS (Handlingsprogram for sentrum) eller ordningen kompenserende tiltak. Sistnevnte ordning har kommunen valgt ikke videreføre i ny arealdel, som følge av komplekse prinsipielle og juridiske problemstillinger. Fremtidig samarbeid om

opparbeidelse av utendørsarealer i nye boligprosjekter vil likevel kunne vurderes inngått mellom kommunen og utbygger, da gjennom utbyggingsavtaler.

Det har over tid vært behov for å stille tydeligere krav til kvalitet på nyetablerte anlegg, som vil gi økt forutsigbarhet for kommunalt vedlikehold og drift, samt sikre likere kvalitet for sammenlignbare anlegg. Dokumentet *Retningslinjer for landskapsanlegg i Tønsberg kommune* ble vedtatt våren 2024, og skal legges til grunn ved all planlegging og opparbeidelse av kommunalt eide eller forvalta uteanlegg. Retningslinjene for landskapsanlegg skal evalueres i løpet av de to kommende årene, basert på erfaring av bruk.

VIKTIGE PLAN- OG UTREDNINGSOPPGAVER I DENNE KOMMUNESTYREPERIODEN:

- Arbeidsplass- og næringsplan
- Strategi for studentbyen Tønsberg
- Rullere kommunens beredskapsplan og overordnet ROS
- Strategi for bærekraftig formålsbygg
- Struktur for fremtidens helsehus og boliger med heldøgns omsorg
- Gate- og veinormal

SAMARBEID OG SAMHANDLING

Bærekraftsmål 17 handler om det som kreves for at målene 1-16 skal nås, det vil si samarbeid og ansvar for helheten.

Tønsberg-samfunnet og kommuneorganisasjonen kan bidra med følgende:

- bedre samarbeid mellom ulike sektorer for å optimalisere eksisterende ressurser
- skape bedre helhet i kommuneorganisasjonen slik at samfunnet får mer sammenhengende tjenester
- bedre samarbeidsplattformer innenfor det offentlige og mellom det offentlige, det private og sivilsamfunnet

Samarbeide om nye løsninger

Trangere økonomisk handlingsrom, klimaendringer, flere med rettighetsbaserte tjenester og mangel på arbeidskraft – utfordringene beskrevet i foregående kapitler viser at presset på kommunale tjenester vil øke fremover og at det vil være behov for å dreie eksisterende ressurser mot nye løsninger.

Samarbeidspartnere

Å dreie eksisterende ressurser mot nye løsninger krever bedre samarbeid internt i kommuneorganisasjonen, men ikke minst med ressurser utenfor kommuneorganisasjonen – vi vil ikke klare å løse utfordringene alene.

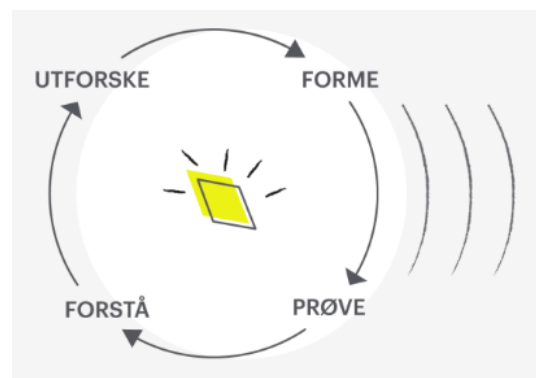
I forrige kommunestyreperiode ble Frivillighetsplan vedtatt, denne har lagt gode rammer for samarbeid eksternt. Det blir i denne kommunestyreperioden viktig å videreføre dette arbeide, og se på hvordan også samarbeidet med næringslivet kan styrkes. Samhandlingsplattformen *Handlingsplan for sentrum* (HPS) har gitt nyttig erfaring for hvordan slikt samarbeid kan organiseres.

Innovasjonsprosesser

Det drives mye godt nyteknisk-, innovasjons- og endringsarbeid i Tønsberg kommune per i dag. Det er flere miljøer i kommunen som har mye kompetanse på ulike former for endrings- og innovasjonsarbeid. Det er også flere miljøer som har spennende samarbeid med forskningsinstitusjoner, KS, private og offentlige organisasjonen.

Det blir i fireårsperioden viktig å koordinere og systematisere innovasjons- og utviklingsarbeidet i kommunen, og videreutvikle dette gjennom blant annet satsningen TønsbergLØFTET.

Gjennom dette prosjektet ønsker kommunen å ta i bruk *designdrevet innovasjon* der vi har et brukerfokus og et helhetsfokus for raskere tester ut og finne gode løsninger. Et større prosjekt som startet våren 2024 er Byggeløftet, med mål om å optimalisere saksgangen i byggesaker.

Figuren illustrerer designdrevet innovasjon.
Kilde: DOGA

Digitalisering av tjenester

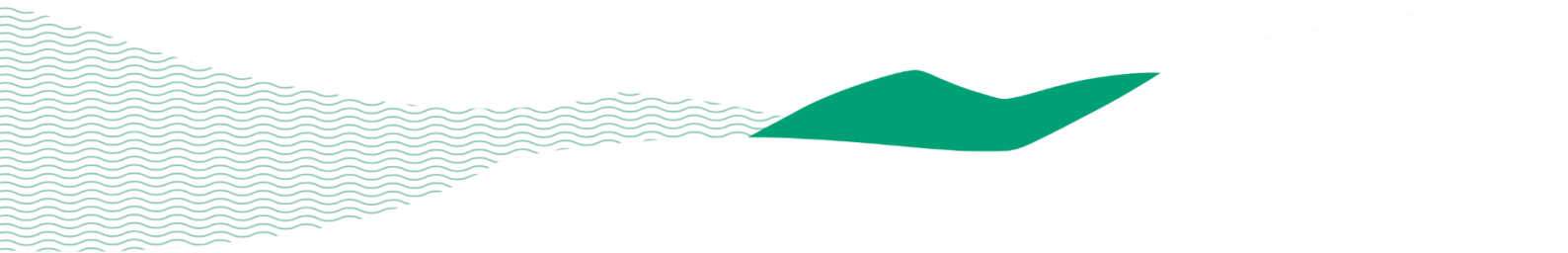
Vi står midt i et teknologiskifte der kunstig intelligens, sensorteknologi og skybaserte tjenester preger den digitale hverdagen, og etter hvert mer og mer av arbeidslivet. Digitalisering av kommunens tjenester og samhandlingsplattformer blir en viktig del av arbeidet med å dreie eksisterende ressurser mot nye løsninger.

Tønsberg kommune må sikre at ressursene på informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) og digitalisering styres på en best mulig måte. Det er vesentlig at kommunen har en driftsmodell som enkelt lar seg tilpasse kommunens faktiske og vekslende behov, og som legger til rette for fleksibilitet når det kommer til løsninger, teknologier og kompetanse. Det er i kommunestyreperioden behov for å se på fremtidig organisering av IKT- og digitaliseringsressursene i kommunen gjennom en konseptutredning.

Å ta i bruk, utvikle og drifte digitale tjenester krever kompetanse blant kommunens ansatte. Strategisk kompetanseutvikling og rekruttering blir særlig viktig i kommunestyreperioden, og sentralt tema ved utarbeidelse av ny HR-strategi.

VIKTIGE PLAN- OG UTREDNINGSOPPGAVER I DENNE KOMMUNESTYREPERIODEN:

- Ny HR-strategi som rette oppmerksomheten mot ledelse og medarbeiderskap, strategisk kompetanseutvikling og rekruttering.
- Konseptutredning for fremtidig organisering av IKT- og digitaliseringsressursene i kommunen. Rullere digitaliseringsstrategi i henhold til anbefalinger i konseptutredningen og kommunens noe endrede behov.

4

GJELDENE STYRINGSdokumenter OG NYE PLANOPPGAVER 2024-27

PLANOVERSIKT OG PLANOPPGAVER 2024-27

PLANOPPGAVE	STATUS	NÅR LØSES OPPGAVEN	BEGRUNNELSE
OVERORDNEDE STYRINGSDOKUMENTER			
Kommuneplanens samfunnsdel	Vedtatt 2021, revideres	2024-25	Justere samfunns mål og strategier, med særlig søkelys på løpende tjenesteproduksjon. Arealstrategi suppleres med strategier for fornybar energi og videre byutvikling
Kommuneplanens arealdel	Vedtatt 2024	Evalueres 2025, og revideringsbehov vurderes i etterkant	Nylig vedtatt
Kommuneplanens handlings- og økonomiplan (HØP) med klimabudsjett	Rulleres årlig	Årlig	Lovpålagt oppgave
Kommunal ROS og beredskapsplan	Under revidering	2024, løpende	Lovpålagt oppgave. ROS revideres hvert annet år, beredskapsplan revideres hvert år
NYE PLANOPPGAVER			
Kommunedelplan Rygg	NY	2024-26	Arealplan som skal legge til rette for videre utvikling av miljøparken
Styrke foreldrerollen	NY	2025-26	Tidlig innsats - hvordan legge rammer for støtte foreldre
HR-strategi	NY	2024-25	Rette oppmerksomheten mot ledelse og medarbeiderskap, strategisk kompetanseutvikling og rekruttering
Områdeplan for stasjonsområdet	NY	2024-26	Plansamarbeid med BaneNOR eiendom for å legge rammer for utvikling av stasjonsområdet
Handlingsplan mot familiefattigdom	NY	2024	Tidlig innsats
Strategi for bærekraftig formålsbygg	NY	2025	Rammer for planlegging av kommunale formålsbygg mer ressurseffektivt
Struktur for fremtidens helsehus og boliger med heldøgns omsorg	NY	2024	Imøtekomme demografisk endringer med flere eldre
Anleggsplan for kunst og kultur	NY	2024	Legge til rette for arenaer for kunst og kultur
Mestring og helse	NY	2025-26	Bred plan hvor eksisterende planer innen mestring og helse samles, bidra til å se utfordringer og muligheter på tvers

Arbeids- og næringsplan	NY	2024	Rammer for å få flere til å starte virksomheter, at de som er her får vokse og at vi tiltrekker oss nye bedrifter
Strategi for studentbyen Tønsberg	NY	2025-26	Peke retning for videre arbeid med studenttilrettelegging i kommunen
Handlingsplan mot vold i nære relasjoner (0-100 år)	NY	2024-25	Anbefalt av statlige myndigheter
«Sunn kommuneøkonomi»	NY	2024-25	Sikre bærekraftig kommuneøkonomi
Hovedakser gang, sykkel og kollektiv	NY	2025-26	Del av Bypakke Tønsberg, IKKDP ble førstegangsbehandlet 2019. Ikke vedtatt. Revidere og ferdigstille
Handlingsplan Bypakke Tønsberg	NY	2025-26	Del av Bypakke Tønsberg
Planprogram Kaldnes Vest	NY	2025-26	Interkommunalt samarbeid med Færder, oppfølg av prinsipplan
Fornybar energi / solceller	NY	2025-26	Peke retning for kommunens innsats
Bærekraftig deponering av snø	NY		Rammer for fremtidig håndtering
Mulighetsstudie Undrumsdal og	NY	2026-27	Rammer for lokalsenterutvikling
Mulighetsstudie for Revetal	NY	2025	Vurdere utviklingsmuligheter for kommunale tomter

VEDTATTE PLANER

Digitaliseringsstrategi	Vedtatt 2021, rulleres	2024	Rammer for at digitalisering benyttes som verktøy for å løse utfordringer, bidra til nyteknisk og innovasjon
Kommunikasjonsstrategi	Vedtatt 2021, rulleres	2024	Kommunikasjonsbehov er noe endret, behov rulling for å tilpasse
Anskaffelsesstrategi	Revideres	2024	Tilpasses nye miljøkrav i nasjonal forskrift
Handlingsplan mot mobbing (barnehage og skole) og Rammeverk for skolenes forebyggende plan	Vedtatt 2022	Ved behov - oppdateres administrativt	Strategier og rutiner for å sikre et godt læringsmiljø gjennom forebygging og god saksbehandling - de to planene vurderes sammenslått
Fagplan for forebygging av omsorgssvikt og atferdsproblemer hos barn og unge - Laget rundt barna, det er deg og meg (2023-2025)	Vedtatt 2023, revideres	2025-26	Hjemlet i Barnevernloven, etter erfaringer knyttet til bruk av vedtatt plan
Leseplan for Tønsbergskolen	Vedtatt 2023	Rulleres ikke	

Barnehage- og skolestrukturplan	Vedtatt 2023, revideres	2025-26	Rullere handlingsplan i henhold til nye befolkningsprognoser / sunn kommuneøkonomi
Utviklingsplan for Tønsberg-skolen	Vedtatt 2023	Revideres etter behov	, settes i kontekst med årlig kvalitetsmelding
Utjevning av sosiale forskjeller i barnehage, skole og SFO	Vedtatt U00 2023, revideres	2026-27	Barnehage og skole/SFO som innsats mot ulikheter blant barn
Fagplan for psykisk helse og rusforebygging 2022 - 2024	Vedtatt 2022, revideres	2024	
Selvmordsforebyggende handlingsplan 2022 - 2026	Vedtatt 2022	Rulleres ikke	Innarbeides i ny plan for mestring og helse
Plan for oppfølging og utvikling av tjenester til utviklingshemmede 2024 - 2027	Vedtatt 2023	Rulleres ikke	Innarbeides i ny plan for mestring og helse
Veteranplan		Rulleres ikke	
Handlingsplan for å hindre brann i bolig for risikogrupper	Vedtatt 2023, revideres	2024	
Fagplan aktiv aldring og fremtidens eldreomsorg	Vedtatt 2022, revideres	2024	
Plan for legetjenestene i Tønsberg kommune 2022-26	2022, revideres	Årlig	Handlingsplan rulleres årlig
Helse- og sosialberedskapsplan	Vedtatt 2023	2024-25	Rulleres, og smittevernplan og pandemiplan innarbeides
Geodataplan IKP	Vedtatt 2016	2024-25	Rulleres i henhold til nye nasjonale føringer og teknologiske endringer
Strategi for tildeling av tilskuddsmidler i landbruket (SMIL/NMSK)	Vedtatt 2023	2027	Revideres i henhold til nye nasjonale føringer
Forvaltningsstrategi for bever og hjortevilt	To vedtatte planer	2026	Slås sammen og revideres i henhold til nye føringer
Gatebruksplan	Vedtatt 2017, rulleres	2025-26	Rulleres i henhold til nye føringer i Mobilitetsplan Tønsberg sentrum
Jordvernplan	Vedtatt 2021	Rulleres ikke	
Fortettingsstrategi	Vedtatt 2019, revideres	2025-26	Supplere eksisterende veileder med formgivningsprinsipper for fortetting- og transformasjonsområder
Overvannsveileder	Vedtatt 2020, rulleres	2025-25	Rulleres med mål, strategier og tiltak for klimatilpasning
Kommunedelplan for kulturminner	Vedtatt 2023	Rulleres ikke	
Strategi for middelalder og vikingtid	Vedtatt 2022	Rulleres ikke	

Anleggsplan for idrett og friluftsliv	Vedtatt 2021, Rulleres		Handlingsplan rulleres hvert 4. år
Frivillighetsplan	Vedtatt 2023	Rulleres ikke	
Nærdemokrati	Vedtatt 2019, revideres	2024-25	Revideres, knyttes til samfunnsdelen og FNs bærekraftsmål
Alkoholpolitisk handlingsplan	Vedtatt 2020, revideres	2024	Rulleres
Boligplan	Vedtatt 2023, handlingsplan revideres	2025	Handlingsplan revideres

TØNSBERG
KOMMUNE

Sammen skaper vi en **nytenkende,**
trygg og **bærekraftig** kommune

TØNSBERG
KOMMUNE

Tønsberg kommune

postmottok@tonsberg.kommune.no

Postboks 2410, 3110 Tønsberg

Telefon 33 40 60 00

www.tonsberg.kommune.no

